

Chrysichthys ornatus - Díszes szavannaharcsa

ELSŐ LEÍRÓJA:	Boulenger, 1902
CSALÁD:	Claroteidae
MÉRET:	25-30 cm
C°:	22-27
pH°:	6-8
Nk°:	5-20
HELYIGÉNY:	300 liter
VISELKEDÉS:	békés, de a kisebb halakat elfogyasztja
TÁPLÁLÉK:	ragadozó
TARTÓZKODIK?	alsó szint
ÉLETTARTAM:	10 év
TERM.VÉD.:	nem fenyegetett

Chrysichthys ornatus
Díszes szavannaharcsa
 (Boulenger, 1902)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Chrysichthys ornatus – Díszes törpeharcsa elterjedési területe (Map)

Közép-Afrika, a Kongó medencéjében széles körben elterjedt, a Boyoma-vízeséstől délre eső szakaszokon. Egyaránt megtalálható nagyobb folyamszakaszokon, kisebb folyókban, mellékágakban és tavakban is. Az Ubangi, Lengoue, Busira és Kasai folyókban is él. Országok tekintetében megtaláljuk a Kongói Demokratikus Köztársaság, a Közép-afrikai Köztársaság és Kongó területén is.

Akár savanyú feketevizés élőhelyeken, akár lúgosabb kémhatású vizekben is előfordul.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Hosszúkás és lapos fejforma jellemzi a fajt, melyhez aránylag hengeres, vaskos test társul. 4 pár bajszszállal rendelkezik, melyek közül három pár a száját szegélyezi, a negyedik pár (nazális bajszok) pedig az orr környékén helyezkedik el. Szeme relatíve nagy, ami jól mutatja, hogy éjszakai életmódhoz alkalmazkodott halról van szó. Hátúszója a hát közepe tájékán indul, és rendelkezik egy kisméretű zsírúszóval is. Farkúszója villás.

Színezete jól megkülönböztethetővé teszi sok ezüstös rokonától. A fiatal példányokra is egy ezüstös – krémszínű alapszínezet jellemző, de ezen már ekkor megmutatkozik egy sötétlő minta. Fejük és hátuk inkább barnás árnyalatú, a szem környékén és a hát néhány részén sötétbarna foltok jelennek meg. Ahogy halunk korosodik, a fekete minták egyre feltűnőbbek lesznek, az idős halak feje és háta szinte teljesen fekete, de oldaluk jelentős részét is kitölti, kissé márványos rajzolatot kölcsönözve az állatnak. Farkúszójának két villája fiatalon vékony csíkban feketés, de idősebben itt is egyre nagyobb területet foglal el a sötét pigmentáció. A többi úszón inkább foltminta jellemző.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Természetét tekintve nyugodt, békés hal, viszont tartásuk észben, piscivor (halevő) ragadozó. Éppen ezért, ami a száján befér, azt el fogja fogyasztani, ez társítását erősen korlátozza. Sok hasonló harcsafaj ismeretes, többségük tekintélyes méretet is elér – ez szerencsére a díszes szavannaharcsára nem igaz, még a természetből sem ismert 30 cm-nél nagyobb példánya. A legjobb, ha nagytestű folyami halakkal társítjuk őket, így kerülhetnek mellé Közép-Afrikából különböző sügérek (pl.: tilápiák), disztihóduszok, keshalak, nagyobb méretű bozóthalak (pl.: csőrös bozóthal), tollasbajszú harcsák. Mivel a vízminőséggel szemben kifejezetten tágtűrűsű, akár nagyvívi sügérekben is gondolkozhatunk. Az átlagos társas akváriumokba ragadozó mivolta miatt nem ajánlott, de ha olyan társítást rakunk össze, melyben természetesebb fajok szerepelnek (vitorlálóhal, nagyobb gurámik, díszmárnák, kalászhalak), akkor egyébként működőképes lehet akváriumunk. A lényeg a társhalak méretében rejlik. Természetét tekintve akár magányosan, akár párban, akár kisebb csoportban is jól tartható, fazon belül sem mutat agressziót. A természetben, főleg a fiatalok rendszerint összeverődnek csoportokba, ha van kellő helyünk, beszerezhetünk 3-4 példányt nyugodtan.

A Kongó-medencében rendkívül széles az elterjedése, gyakori hal. Megtalálható úgy a lágy, savas feketevizés folyókban, mint a keményebb és kissé lúgos kémhatású vizekben. Éppen ezért akváriumokban is strapabíró, könnyen tartható fajnak bizonyul. Gyakorlatilag bármilyen hazai csapvízben elhelyezhető, hiszen a lágyabb és közepkemény vízben is teljesen jól érzi magát. A kémhatás tekintetében sem kell aggódnunk, amíg átlagos, normál tartományon belül mozgunk. Még hőmérséklet terén sem kényes, 22 és 26-27 °C között bármi megfelel számára. Legalább 300 literes medencét rendezzünk be, ehhez persze erős külső szűrés dukál. Egy általános érvényben jól szűrt akvárium, ahol betartjuk a kéthetenkénti részleges vízcserét, kielégíti halunk igényeit, mindenesetre a felszaporodó

bojlásterméket nem kedveli.

A berendezés kapcsán a legfontosabb, hogy rendelkezésére álljon elegendő búvóhely. Ez lehet valamilyen kőrakás, sziklabarlang, de ágakat, gyökereket ugyanúgy használhatunk, mint mesterséges eszközöket (PVC cső, kerámia bujkáló, törött virágcserep). Éjszakai állatok, nappal csak ritkán látjuk őket, idejük nagy részét rejtekhelyükön töltik. Épp ezért, etetését is időzítjük a villanyoltás előttre. Növényeket kedvünk szerint ültethetünk, a kisebb töveket esetleg kitúrhatja mozgolódás közben, de különösebb kárt nem tesz bennük. Pár tő Anubiasszal élethű akváriumot varázsolhatunk.

Nem válogatós, jellemzően mohón elfogyaszt mindennemű táplálékot. A vadonban főleg halakkal és rovarlárvákkal, rákokkal táplálkozik, de gyomortartalmának elemzése kevés növényi táplálékot is kimutatott. Ezt nagyjából a teljes értékű szárazelesegek fedezik (néha 1-1 spirulinás tablettát bedobhatunk). Érdemes rendszeresen megkínálni fagyasztott (vagy akár élő) hallal, garnélával, de kagylóhúst, földigilisztát, tubifexet és különböző fagyasztott mixeket is kaphat. A száraz harcsatablettákat, pelleteket is megeszi. Ne etessük túl őket, mert meghízhatnak.

Az ivarok megállapítása ránézésre rendkívül nehéz, esetleg az ikrával telt nőstény természetesebb mivolta adhat támpontot. Egy kifejlett nőstény akár több, mint 4000 ikrát is termelhet! Akvárium szaporításáról nem áll rendelkezésre információ, még hormoninjekciós tenyésztése sem jellemző (a csekély érdeklődés miatt). Érdekes és ritka akvárium halak, Nyugat-Európában is ritkaságszámba megy, néha találkozni pár példányával afrikai importszállítmányokban. Magyarországon alig ismerik.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: *Chrysichthys pictus*, *Amarginops ornatus*

Eng: Mottled catfish, Ornate bagrid, African wood catfish

Egyéb köznevei: Afrikanischer Marmor-Stachelwels, _____

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Harcsafélék](#)

KULCSSZAVAK:

[Boulenger](#), [Harcsafélék](#), [Akváriumi halak](#), [Bagridae](#), [akvarisztika](#), [Chrysichthys ornatus](#), [Díszes törpeharcsa](#), [1902](#)

JELLEMZŐK:

[lassú mozgású](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [ragadozó](#), [Kongó](#), [alsó szint](#), [állóvízi](#), [Közép-Afrika](#), [békés viselkedés](#), [barna vízi](#), [bújós](#), [kissé agresszív viselkedés](#), [sárga vízi](#), [lágyvízi \(5-10 Nk°\)](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [fekete vízi](#), [átlátszó vízi](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [gyér](#)

[növényzetigényű](#), [közepesen áramló vízi](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [óriás méretű 20 cm fölött](#), [nagy \(több 200 liternél\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [féllúgos \(7.5-8 pH\)](#), [átlagos növényzetigényű](#), [Afrika](#), [fésavas \(6-6.5 pH\)](#)

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

- Dr Lothar Seegers: **Die Welse Afrikas – Ein Handbuch für Bestimmung und Pflege**
- <https://www.fishbase.se/summary/9316>
- https://www.scotcat.com/factsheets/chrysichthys_ornatus.htm
- http://www.theaquariumwiki.com/wiki/Amarginops_ornatus
- https://www.planetcatfish.com/common/species.php?species_id=520
- <https://www.iucnredlist.org/species/182405/7879423>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2008-06-03 09:01:16

Legutolsó frissítés: 2021-02-09 22:33:55

Katalógus ID: 4100

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/harcsafelek/chrysichthys-ornatus.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva